

Adresseinformasjon fylles inn ved ekspedering. Se mottakerliste nedenfor.

Adresseinformasjon fylles inn ved ekspedering. Se mottakerliste nedenfor.

Deres ref.:

Vår ref.:

Saksbehandler:

Dato:

16/31947-17

Marit Kildal

12.03.2018

Lovfortolkning - helsepersonelloven § 36 - syning av lik - mulighet for bruk av elektroniske hjelpemidler

HelseDirektoratet viser til tidligere korrespondanse i saken når det gjelder fortolkning av helsepersonelloven § 36 og syning av lik. HelseDirektoratet har i brev av 9. februar 2018 konkludert med at det også ved forventede dødsfall i utgangspunktet skal konstateres endelig av en lege som har synet liket og erklært vedkommende for død; legen kan være fastlege, legevaktlege, bakvakslege, sykehjemslege eller annen lege.

I e-post av 1. mars fra kommuneoverlege Cato Innerdal stilles det nå spørsmål om syning av lik ved forventede dødsfall kan gjennomføres ved elektronisk overføring av lyd og bilde og ved at annet helsepersonell bistår legen i nødvendige fysiske undersøkelser. Bakgrunnen for et ønske om en slik mulighet er at det ligger store utfordringer i å sikre tilstrekkelig legeressurser for å sikre at syning av lik skjer i tråd lovens krav. Særlig vil dette være utfordrende for kommuner (og legevaktdistrikt) med store avstander.

HelseDirektoratet har forståelse for de utfordringer som lovkravet medfører og mener at den skisserte løsningen i visse tilfeller, og ved forventede dødsfall, kan være egnet. Video, lydopptak og bruk av stillbilder brukes i økende grad både i pasientbehandling og andre tjenestetilbud i helse- og omsorgssektoren.

Helselovgivningens alminnelige regler for behandling av *helse- og personopplysninger* vil gjelde ved bruk av video-, lyd- og bildeopptak. Dette vil blant annet omfatte reglene om forsvarlighet, taushetsplikt, kommunikasjon av opplysninger og pasient- og brukerrettigheter. For øvrig er kravene til informasjonssikkerhet hjemlet i personopplysningsloven § 13. Disse kravene er nærmere beskrevet i personopplysningsforskriftens kapittel 2 der bestemmelsene i § 2-11 (sikring av konfidensialitet), § 2-12 (sikring av tilgjengelighet) og § 2-13 (sikring av integritet) er mest relevante.

HelseDirektoratet forutsetter at dersom syning av lik gjennomføres ved hjelp av elektronisk overføring av lyd og bilde, så vil hensynet til de pårørende bli ivaretatt. Videre forutsettes det at dødsmeldingen undertegnes av den lege som syner liket via den elektroniske overføringen.

HelseDirektoratet

Avdeling helserett og bioteknologi

Marit Kildal, tlf.: +4724163687

Postboks 7000 St. Olavs plass, 0130 Oslo • Besøksadresse: Universitetsgata 2, Oslo • Tlf.: 810 20 050

Faks: 24 16 30 01 • Org.nr.: 983 544 622 • postmottak@helsedir.no • www.helseDirektoratet.no

Vennlig hilsen

Anne Louise Valle e.f.
Avdelingsdirektør

Marit Kildal
Seniorrådgiver

Dokumentet er godkjent elektronisk

Kopi:
Helse- og omsorgsdepartementet